

„Vojáky můžeš oklamat, Boha ne,“ postavil se na odpor Šmule-Sender.

„Já jsem dnes Bůh!“ vykřikl Efrajim.

„Co to povídáš? Co to povídáš?“ zhrozil se rozvažec vody.

„Každý jednou musí...,“ zamumlal Efrajim.

„Co? Oklamat Boha?“

„Stát se jím. Abychom na vlastní kůži poznali, jak je mu s námi těžko,“ řekl Efrajim. „A jak má málo času.“

„Na co?“

„Aby každého z nás učinil šťastným,“ vysvětlil Efrajim.

„Dělej si, co chceš, se mnou ale nepočítej. Je sobota, svatý den. Tumáš!“ podal mu Šmule-Sender opratě. „Když jsi Bůh, kočíruj si sám, spasiteli!“

Slezl z kozlíku, usadil se ve voze vedle pokáceného stromu Avnera a zabodl pohled do Efrajimových zad. Kameník jemně pobídl kobylu.

Neurazili víc než deset verst, když je zastavil malý hubený mužík, podle zevnějšku buď student rabínské školy, nebo potulný krejčík. Neměl žádná zavazadla, jen maličký dřevěný kufřík a otesanou hůl z osiky.

„Svezete mě, dobří lidé?“ oslovil je přeskakujícím pisklavým hláskem.

„Máš dalekou cestu, příteli?“ zeptal se Efrajim.

„Dalekou. Konce nedohlédneš,“ odpověděl mužík. Držel krok s vozem a opíral se o postranici.

„Do Vilna?“

„Až do Jeruzaléma.“

„Ááá,“ protáhl Efrajim. „To je moc daleká cesta.“

„Krátká vede jen do krámu a na hřbitov,“ zasmál se pocestný, a aniž čekal, že ho někdo vybídne, hodil si dřevěný kufříček na vůz.

„Odcházím. Utíkám jako Mojžíš z Egypta. Sám. Žena se mnou nechtěla jít, děti taky ne...“

Efrajim přidržel kobylu, aby mužík mohl naskočit.

„Dobrý den vespolek,“ pozdravil Šmule-Sendera a Avnera, ale ti dva se tvářili, že ho neslyší. „Má žena a děti nevěří, že je někde země oplývající mlékem a strdím,“ pokračoval poutník téměř vesele.

„A ty... ty tomu věříš, příteli?“

„Nevěřím,“ přiznal se pocestný.

„Tak proč tam jdeš?“

„Proč?“ Mužík s holí se rozhlédl po svých spolucestujících. „Ptáte se proč? Nechci být přebytečný.“

Obsah

KNIHA PRVNÍ

Kůzle za dva groše 7

KNIHA DRUHÁ

Pane, smiluj se nad námi 249

Ztracený svět Grigorije Kanoviče 479

Ediční poznámka 484